Súd:	Okresný súd Bratislava III
Spisová značka:	17C/273/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1314227554
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dáša Onuferová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA3:2016:1314227554.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou JUDr. Dašou Onuferovou, v právnej veci žalobcu: P.. Y. M., bytom I. XX, okres H., v konaní zastúpená: P. P. M., X. XX, O., proti žalovanému: MAC TV s.r.o., so sídlom v Bratislave, Brečtanová 1, IČO: 00 618 322, v konaní zastúpený: Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Drotárska cesta 102, o návrhu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný o s p r a v e d l n i ť s a žalobcovi v NOVINÁCH Televízie JOJ v tom istom vysielacom čase za odvysielané nepravdivé výroky, a to do 7 - tich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, v tomto znení:
Televízia JOJ sa ospravedlňuje MUDr. Alene Hrivnákovej za nepravdivé informácie odvysielané v NOVINÁCH Televízie JOJ dňa 29.01.2012 o 19.30 hod. a 13.08.2012 o 19.30 hod., za odvysielanie jej mena a priezviska, a to záberom obrazu na dvere jej ambulancie v súvislosti s nepravdivými informáciami o tom, že brala úplatky od pacientov.

Žalovaný je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zostávajúcej časti súd návrh zamieta.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania, pričom o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenou súdu dňa 23.12.2014, sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa za odvysielané nepravdivé výroky, a to do 7 - tich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, v tomto znení: Televízia JOJ sa ospravedlňuje P.. Y. M. za nepravdivé informácie odvysielané v NOVINÁCH Televízie JOJ dňa 29.01.2012 o 19.30 hod. a 13.08.2012 o 19.30 hod., za odvysielanie jej mena a priezviska, a to záberom obrazu na dvere jej ambulancie v súvislosti s nepravdivými informáciami o tom, že brala úplatky od pacientov.
Svoju žalobu odôvodnila tým, že ju žalovaný v odvysielanej reportáži so zábermi ambulancie všeobecného lekára pre dospelých zdravotného strediska na ulici S. č. XXX v U. nepravdivo obvinil z prijímania úplatkov. Žalovaný v predmetnej reportáži uviedol, že lekárku, ktorá brala úplatky za PN a údajne pichala ľuďom vodu, vyšetruje polícia. V tejto správe sa uvádza branie úplatku ako hotový fakt, pretože slovo údajne sa vzťahuje iba na časť vety. Rovnako tvrdenie redaktorky, že podľa ich informácií pacienti dávali žalobkyni peniaze celé roky, mohlo vyvolať u diváka presvedčenie, že žalovaný disponuje nezvratnými a overenými informáciami, že ako lekárka už roky vyberala od pacientov úplatky a jej

nekalé praktiky vyšli najavo až teraz. Žalovaný dal v tejto správe veľký priestor vyjadreniam subjektívne zaujatým osobám rómskeho pôvodu, s ktorými žalobkyňa ako lekárka neprichádzala do kontaktu z dôvodu, že nie sú jej pacientmi. Okrem iných boli odvysielané znevažujúce neoverené tvrdenia rómskych občianok, ako: "po 50,- Eur, lebo ja som videla ne raz ne dva, ona bere veľa 20,- Eur, ona je hnus doktorka, čím viacej má, tým ešte viacej chce. Zobrala ich verejne na chorú na celý mesiac, ľudia to využívajú, lebo vedia, že berie peniaze, nechcú chodiť do roboty, no tak dajú peniaze."
Následne bola dňa 13.08.2012 v NOVINÁCH Televízie JOJ o 19.30 hod. odvysielaná reportáž redaktorky B. W. - „Úplatky pre lekárov. Kto ich nechce, má mať odznak." Redaktorka v rámci vysielania komentovala túto reportáž takto: „ dúfajme, že tých, ktorí sa prihlásia na tento web v krátkom čase bude viac, ako aj tých, ktorí už obvineniu z prijímania úplatkov čelia. Napríklad len v tomto roku si svoj príjem o niekoľko tisícok eur navýšila obvodná lekárka z U., od pacientovi brala peniaze za vypísanie receptov či práceneschopnosti."
Žalobkyňa presvedčená, že ide o nepravdivé a neoprávnené tvrdenia, lebo tieto sa nikdy nepreukázali a policajné vyšetrovanie bolo zastavené. Týmto spôsobom vyvolal žalovaný mimoriadne negatívny dojem u diváka, a to aj do budúcnosti, obraz o žalobkyni ako osobe, ktorá sa obohacuje na svojich pacientoch o niekoľko tisícok Eur ročne. Počas reportáže boli kamerové zostrihy urobené so záberom na vstup do zdravotného strediska na ulici S. č. XXX v U., záber na informačnú tabuľu - Ambulancia praktického lekára, meno bolo prekryté, ale ďalší záber na vstupné dvere do ambulancie, záber na meno P.. Y. M. bolo jasne viditeľné a dokonca bol použitý záber na osobu žalobkyne vo dverách ambulancie, ktorý bol odvysielaný bez jej súhlasu.
Žalobkyňa poukazuje na uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/Gv 44/11-14 zo dňa 19.04.2012, že ani v jednom prípade nebolo preukázané, že by žalobkyňa brala od pacientok úplatky a práceneschopnosť pacientov bola vždy jednoznačne zdokumentovaná odbornými posudkami špecialistov, teda ani v jednom prípade nebola umelo predlžovaná. Žalovaný v hore uvedených reportážach nerešpektoval prezumpciu neviny k osobe žalobkyne a neúplnými a neobjektívnymi informáciami ovplyvňoval verejnú mienku v jej neprospech, zverejnil celé jej meno, pričom zverejnila aj je osobou bez jej súhlasu. Týmto spôsobom došlo k očierneniu žalobkyne v očiach širokej verejnosti odvysielaním najsledovanejšej relácie druhej najsledovanejšej komerčnej televízie s celoštátnou pôsobnosťou. Právne svoj návrh odôvodnila ustanoveniami § 11 a 13 Občianskeho zákonníka a judikatúrou, najmä rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.06.1998, sp. zn. 1Co 15/97, v ktorom sa konštatuje, že ak k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dôjde televíznym vysielaním, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu. Takýto zásah spočívajúci v tvrdenej, avšak právoplatným rozsudkom súdu nepreukázanej trestnej činnosti, v podstate zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

2. Žalovaný sa k žalobe doručenej dňa 10.03.2015 písomne nevyjadril.

3. Súd sa oboznámil s obsahom predložených listinných dôkazov, a to uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/Gv 44/11-14 zo dňa 19.04.2012, prehraním reportáží v rámci relácií žalovaného s názvom NOVINY Televízie JOJ zo dňa 29.01.2012 a dňa 13.08.2012, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, svedkov a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Z výpovede žalobkyne súd zistil, že uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 19.04.2012 (č.l. 9); ktorým bolo vyhovené jej sťažnosti proti vzneseniu obvinenia pre zločin prijímania úplatku podľa ustanovenia § 329 ods. 1 Trestného zákona bolo napadnuté uznesenie zrušené, proti tomuto uzneseniu nebola sťažnosť prípustná, preto sa celé trestné konanie dňom 19.04.2012 skončilo tak, že obvinenie žalobkyne v štádiu vyšetrovania prokurátor zrušil. Ďalej uviedla, že je lekárkou od roku 1975, na praxi v U. pôsobí od roku 1979, okrem praxe praktického lekára od začiatku pôsobila aj ako lekár lekárskej služby prvej pomoci v H., táto oblasť zahŕňa asi 30.000 obyvateľov. V dňoch 29.01.2012 a 13.08.2012 boli v televízii JOJ odvysielané nepravdivé a vykonfabulované výroky, ktoré zasiahli jej dobré meno, česť, vážnosť, dôstojnosť a postavenie v spoločnosti nielen ako človeka, ale aj ako lekára. Vážne to zasiahlo všetkých členov jej rodiny a v profesijnej oblasti sa cítila týmito reportážami pošpinená pred pacientmi, kolegami a zástupcami farmaceutických firiem, ktorí navštevovali ambulanciu za účelom ponúkania produktov. Skrátka mala pocit, že o tom hovorí celá U., jej subjektívne pocity boli natoľko negatívne a depresívne, že sa musela vôbec premáhať, aby išla do práce, nechodila do mesta, do obchodov, na dovolenky, na semináre a schôdze. Nevládala nič urobiť, vždy po práci si musela doma z pocitu únavy len ľahnúť a stále nad tým premýšľala. Prvá reportáž bola dňa 29.01.2012 odvysielaná v rámci hlavných Televíznych novín o 19.30 hod. vôbec ako prvá správa, bolo to pre žalobkyňu ako blesk z jasného neba a

šok, zasiahlo ju to nepripravenú. Z televízie boli predtým raz za ňou v ambulancii, ale vopred sa neohlásili a po otvorení dverí bola v šoku, kto s ňou chce hovoriť, „strčili“ pred ňu mikrofón s tým, že sa má vyjadriť, zavrela dvere na ambulancii. Vzhľadom k svojmu veku je presvedčená, že jej tieto reportáže natrvalo poškodili dobré meno, pretože hneď po odvysielaní asi 200 pacientov z jej starostlivosti praktickej lekárky odišlo (mala asi 1500 pacientov) a aj pacienti v rámci lekárskej služby prvej pomoci, keď si prečítali jej meno, pozerali sa na ňu s nedôverou. Do očí jej nikto nepovedal nič, ale ľudia majú tendenciu veriť správam odvysielaným v televízii a odliv pacientov v takom množstve asi 200 po odvysielaní reportáží už svedčí o tom, že veľa z nich považovali odvysielané správy za pravdivé. Dotklo sa jej, že táto reportáž bola odvysielaná pred celým Slovenskom v rámci hlavných Televíznych správ a okrem toho bola prístupná aj na internete, pretože jej syn, ktorý v tom čase pracoval a býval v W., si to pozrel cez internet. Malo to vplyv na celú jej rodinu, jej manžel je tiež lekár, hoci bol v rozhodnom období už na dôchodku, pôsobil ako primár na biochémii v nemocnici v H., predtým pôsobil ako pedagóg na VŠ veterinárnej v O., kde celá rodina aj bývali; táto udalosť sa podpísala aj na zhoršení jeho zdravotného stavu. Dcéra žalobkyne stále pôsobí v O. a má rovnaké priezvisko ako žalobkyňa, preto si ju s reportážou automaticky spájali a vypytovali sa jej na to v práci. Najviac následky reportáže zhoršili zdravotný stav žalobkyne. Prvé tri mesiace schudla asi 15 kíl, nemohla spávať, doteraz berie štvorkombináciu liekov na vysoký krvný tlak, nechcela navštíviť psychiatra, ale sama si naordinovala lieky proti depresii, brala ich asi pol roka po odvysielaní reportáží; súdu predložila lekársku správu z 13.05.2015 (č.l. 33), išlo o tak vážne neurologické ochorenie chrbtice, ktoré jej absolútne bránilo v normálnej chôdzi a fungovaní, tento stav sa začal zhoršovať práve stresom a stresovými pocitmi po týchto reportážach, na magnetickej rezonancii jej zistili, že má miechový kanál zúžený na 10 mm, pričom spodná hranica je 9 mm a výrastky na neho tlačia, čo prakticky znamená, že kedykoľvek môže ochrnúť. Do práce chodí autom, vystúpi pred ambulanciou, kde jej už pacienti prichádzajú doslova v ústrety, pomôžu jej zobrať lekársku brašňu a notebook, otvoria jej dvere, pomáhajú jej, bez analgetík, ktoré berie denne, by neurobila ani krok. V štádiu ochorenia žalobkyne sa už nedá chrbtica operovať, pretože je poškodená takmer celá. V práci má špeciálnu stoličku - kľakačku, aby sa jej aspoň trochu uľahčilo sedenie, napr. doma nevydrží pri žiadnej činnosti (varenie, upratovanie, žehlenie, práca na záhrade) dlhšie ako 5 minút, pretože nevládze stáť, každú činnosť musí prerušiť, ísť si ľahnúť a potom znovu pokračovať. Hanbí sa chodiť medzi ľudí, to je dôvod, pre ktorý nechodí na semináre, ktoré má ako lekár povinnosť navštevovať, pretože musí získať za 5 - ročné obdobie 250 kreditov, žalobkyňa ich má len asi 100 vrátane tých, ktoré bolo možné získať cez internet alebo vyplnením dotazníka v lekárskom časopise, kvôli tomu jej od lekárskej komory hrozí pokuta alebo zrušenie licencie; rovnako jej cestovať nedovoľuje jej zhoršený zdravotný stav, naozaj nevládze cestovať, aj prísť na pojednávanie do W. bolo pre ňu veľmi náročné, nezvláda otrasy auta na chrbticu. Jej syn býva v W. a za celý rok ho autom nezvládla ísť ani raz pozrieť. Celé pozadie tohto sporu si vysvetľuje tak, že k nej ako lekárke prešla jej predtým neznáma pacientka od kolegu, s ktorým mala nejaký spor, dotyčný kolega podal na žalobkyňu sťažnosť na lekársku komoru kvôli tomu, že podľa neho bola zdravá a žalobkyňa ju uznala PN, poslala ju za kardiológom a berie lieky; žalobkyňa si to vysvetľuje tak, že kolega z ješitnosti nemohol zniesť, že prišiel o pacientku, hoci pred vyšetrovateľom uviedol, že ju síce nevyšetril, ale zdala sa mu zdravá; bol oznamovateľom podozrenia pre spáchanie zločinu brania úplatkov a vystavovania neoprávnenej PN. Žalobkyňa zdôraznila, že za celú svoju prax 42 rokov som nemala sťažnosť ani od pacienta a ani zo žiadneho Úradu dohľadu. Keď počas prebiehajúceho vyšetrovania prostredníctvom jej advokáta žiadali o sprístupnenie dôkazov o nahrávaní jej ambulancie, vtedy sa v spise nenachádzali a po skončení a zastavení trestného stíhania jej to už odmietli vydať s tým, že bolo zastavené a materiál bol skartovaný. Dve oslovené panie v reportáži, obe Rómky, nie sú pacientkami žalobkyne. Súdu priniesla ukázať preexspirovanú očkovaciu látku, ktorá je zabalená a už ako injekcia v jednorazovej striekačke natiahnutá, z čoho je už na prvý pohľad zjavné, že sa s takouto očkovacou látkou ani nedá manipulovať. Na záver svojej výpovede zdôraznila, že odvysielaním týchto výrokov jej žalovaný zničil celý život aj zdravie, pretože sa z toho už do smrti nespamätá. V odpovedi na otázku, či sa v rámci svojej lekárskej praxe doteraz stretáva od kolegov (špecialistov alebo posudkových lekárov) s negatívnymi názormi v súvislosti s odvysielanými reportážami uviedla, že asi tri mesiace, resp. pol roka po odvysielaní reportáží sa jej posudkový lekár Sociálnej poisťovne P.. M. telefonicky v dvoch rozdielnych prípadoch pacientov vyhrážal kvôli PN pacientov s otázkou, či aj oni majú voči žalobkyni tak postupovať ako polícia, ako to bolo uvedené tak ako to bolo uvedené v televízii. Žalobkyňa ako praktický lekár má právo uznať pacienta podľa vlastného uváženia a vypísať mu práceneschopnosť, okrem toho v danom prípade mala pacientka nález od špecialistu a bola práceneschopná len jeden týždeň po telefonáte P.. M..

5. Z výsluchu svedkyne O. O., ktorá bola kontinuálne 30 rokov pacientkou žalobkyne, súd zistil, že predmetnú reportáž videla v televízii a ostala vtedy úplne zarazená. Mala z toho veľmi nepríjemný až zlý pocit hnusu, že niekoho idú verejne pranierovať a zničiť mu celý život. Svedkyňa je vážne chorá, navštevuje aj špecialistov, ale hlavnú starostlivosť jej poskytuje žalobkyňa - jej pani doktorka. Je s ňou nadmieru spokojná, ak by nebola, dávno už u nej nie je. Vždy má pri nej taký pocit bezpečia, a keď ide do zdravotného strediska a vidí, že je tam prítomná v práci, upokojí sa, že ju práve ona vyšetrí. Svedkyňa opísala jednu negatívnu skúsenosť po odvysielaní reportáži, keď ju iná pacientka žalobkyne p. L. oslovila na ulici, lebo ju poznala ako pacientku pani doktorky a začala rozoberať veci uvedené v reportáži, svedkyňa ju však rýchlo zahriakla s tým, že sa o tom nebude s ňou baviť, že to nie je pravda a ona je s pani doktorkou spokojná. Asi nečakala takú reakciu, pretože sa podľa svedkyne tešila z toho, že pani doktorka má problémy a vôbec z tejto umelo vytvorenej senzácie. Svedkyňa žije dosť utiahnuto, je vdova, neklebetí, nemá to rada, radšej si číta, televízne noviny pozerá s tým, aby sa dozvedela, čo je nové vo svete a predmetná reportáž jej pripadala ako pikoška za účelom vzbudenia sledovanosti a ako veriacej sa jej mimoriadne prieči pozadie tejto reportáže, ktorým je závisť, nenávisť a podlosť, nielen zo strany novinárov, ale aj ľudí, ktorí sa po zhliadnutí reportáží tešia z nešťastia iných. Toto si podľa svedkyne pani doktorka naozaj nezaslúžila, ona ju pokladá za človeka s veľkým Č. Vzhľadom na početné diagnózy navštevuje žalobkyňu ako svoju lekárku pomerne často, kvôli zdravotnému problému za ňou bola aj v čase po odvysielaní reportáže a úplne ju šokoval jej zjav, zostarla o niekoľko rokov, utrpenie sa jej dalo čítať z tváre, ledva stála na nohách. Bolo jej to strašne ľúto a nevedela nájsť vhodné slová, ktorými by ju povzbudila. Podľa svedkyne je žalobkyňa ten typ lekára a človeka, ktorý má srdce na pravom mieste a pomohol by aj o polnoci, preto ju ubezpečila, že ani reportážou, ktorej neverí, sa z jej strany voči nej absolútne nič nezmenilo.

6. Z výsluchu svedkyne P. W. súd zistil, že je pacientkou pani doktorky - žalobkyne 30 rokov kontinuálne, odkedy býva v U.. Liečila ju celý ten čas, má vážnu diagnózu vyžadujúcu si časté návštevy, chodí za ňou každý mesiac, prípadne aj viackrát, zdôraznila, že bez nej a bez jej liečby by bola na tom určite horšie, svedkyňa je rada, že ju má. Videla len druhú reportáž, bola veľmi zhrozená, hovorí sa, že v televíznych novinách býva pravda, ale nie je podľa nej tak, netreba veriť všetkému. Nerozumela tomu, prečo novinári zastavili ľudí, ktorí ani nie sú pacientmi pani doktorky a nepýtali sa niekoho z tých, ktorí nimi naozaj sú. Po odvysielaní reportáže - tej prvej z januára, ktorú svedkyňa nevidela, pretože bola v nemocnici, ju na ulici zastavila Rómka, ktorá nie je ani pacientkou pani doktorky a tá sa jej pýtala, či vie, čo sa deje, mala z toho zlý pocit, pretože nechodí po U. a nezbiera klebety. Je smutné, že sú ľudia takí, akí sú a nevedia si vážiť, čo majú. Po odvysielaní reportáži bola u pani doktorky, táto bola zmenená, zostarnutá, nechcela sa jej nič pýtať, aby jej otázkou neublížila, ale sama pre seba si spojila súvislosti, s čím jej zmena súvisí. Pred každým, pred celým Slovenskom, ju obvinili a očiernili, svedkyňa uviedla, že nevie, ako by to ona sama znášala. Aj keď sa v čakárni všeličo šuškalo, vôbec si to nevšímala. Vnútorný postoj svedkyne to nezmenilo, nezapochybovala o pani doktorke, ani jej príbuzní a priatelia, ktorí sú jej pacientmi. Svedkyňa uviedla, že sa s príbuznými nebavili o tom, či tomu verili, ale nikto nezmenil lekára, čo podľa svedkyne znamená, že jej dôverujú. Svedkyňu mrzelo, že pani doktorke tak pokazili celý život, ale nakoniec uviedla, že palica má dva konce.

7. Žalovaný a vyjadril na pojednávaní dňa 16.06.2016 prostredníctvom svojho právneho zástupcu a vo vzťahu k samotnému príspevku zo dňa 29.01.2012, ktorý je podľa neho jediným podstatným podkladom pre určenie, či došlo k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného, uviedol, že je potrebné konštatovať, že z jeho jednotlivých viet, ako aj z celkového kontextu žalovaný neuviedol žiadnu nepravdivú skutočnosť vo vzťahu k žalobkyni a formulácie v jednotlivých vetách mali polemický charakter, ktorý bol určený slovnými formuláciami, ako napr.: a údajne; je podozrivá; pacienti tvrdia; mala sa; mala nechať; vraj; mala robiť. Zároveň v príspevku odzneli vyjadrenia tretích osôb, od ktorých žalovaný čerpal informácie pre spracovanie príspevku, zároveň priestor na vyjadrenie bol poskytnutý aj žalobkyni, ktorá tento priestor nevyužila a priestor na vyjadrenie bol ponúknutý aj orgánom verejnej moci, ktoré jednoznačne identifikovali, že ohľadom medializovaných informácií voči žalobkyni prebieha trestné stíhanie. Z celkového kontextu uvedenej reportáže jednoznačne vyplýva, že žalovaný verejnosť informoval o tom, že trestné stíhanie voči žalobkyni prebieha a v reportáži uvádzal polemické názory o tom, akým spôsobom sa mala dopustiť protiprávneho konania. Z kontextu celej reportáže, ani z jednotlivých vyjadrení, žalobkyňa neidentifikovala ani jedno nepravdivé skutkové tvrdenie, prípadne hodnotiaci úsudok, ktorý by nebol podložený dostatočným skutkovým základom pre jeho formuláciu zo strany žalovaného. Z listinných dôkazov predložených zo strany žalobkyne, najmä z uznesenia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, jednoznačne vyplýva, že sa voči nej viedlo trestné stíhanie na

tom skutkovom základe, že mala vyberať poplatky od svojich pacientov, ktoré nemôžu byť spoplatnené v zmysle zákonných ustanovení. Tento listinný dôkaz preto potvrdzuje informácie uvedené v predmetnej reportáži, ktoré boli navyše uvedené polemickým spôsobom, a preto sa vo vzťahu k nim ani nepripúšťa dôkaz pravdivosti. Vo vzťahu k následkom údajného protiprávneho konania žalovaného je možné konštatovať, že neexistuje príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a tvrdenými následkami v súkromnej sfére a pri výkone povolania žalobkyne, nakoľko žalovaný nikdy neuviedol nepravdivé tvrdenie a negatívne vnímanie žalobkyne zo strany verejnosti bolo zapríčinené výlučne z dôvodu, že proti nej sa aj viedlo trestné stíhanie. Vo vzťahu k výške požadovanej nemajetkovej ujmy uviedol, že táto je nepreukázaná a zjavne neprimeraná. Na základe týchto skutočností navrhol súdu žalobu v celom rozsahu zamietnuť a zaviazať žalobcu k úhrade trov konania a trov právneho zastúpenia.

Právny stav:

8. Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

9. Ustanovenie § 11 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) upravuje právo fyzickej osoby na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

10. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

11. V zmysle § 13 odseku 2 a 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Právo na ochranu osobnosti zakotvuje náš právny poriadok ako základné ľudské právo. V rámci jednotného práva na ochranu osobnosti existujú jednotlivé dielčie práva, ktoré zabezpečujú občianskoprávnu ochranu jednotlivých hodnôt osobnosti fyzickej osoby ako neoddeliteľných súčastí jej celkovej fyzickej a psychickej integrity. Jedným z týchto dielčích práv je i právo na ochranu cti a ľudskej dôstojnosti. Otázku, či skutkové tvrdenia, prípadne nepravdivé skutkové tvrdenia, sa dotýkajú cti a dôstojnosti fyzickej osoby, musí súd skúmať z objektívneho hľadiska, nie iba zo subjektívnych pocitov a vnímaní dotknutej osoby. Musí vychádzať z toho, či uverejnené tvrdenie je za daných konkrétnych okolností objektívne spôsobilé dotknúť sa chránených práv fyzickej osoby. Občiansky zákonník poskytuje ochranu len proti takému konaniu, ktoré je objektívne spôsobilé spôsobiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižuje jeho česť u iných ľudí a tým ohrozuje vážnosť postavenia a uplatnenia v spoločnosti.

13. Za konanie, ktoré zasiahlo do jej osobnostných práv, žalobkyňa označila nasledovné výroky odvysielané v NOVINÁCH Televízie JOJ dňa 29.01.2012 o 19.30 hod. a 13.08.2012 o 19.30 hod.,
· odvysielanie jej mena a priezviska, a to záberom obrazu na dvere jej ambulancie,
· nepravdivé informácie o tom, že brala úplatky od pacientov za vydávanie PN,
· pichala ľuďom vodu.

14. V konaní nebolo sporné to, že tieto informácie odzneli v plnom rozsahu v rámci hlavnej spravodajskej relácie NOVINY Televízie JOJ dňa 29.01.2012 o 19.30 hod. a 13.08.2012 o 19.30 hod., konkrétne odznelo meno a priezvisko žalobkyne spolu so záberom obrazu na dvere jej ambulancie a uvedením informácií, že brala od pacientov úplatky za poskytovanie PN a pichala pacientom namiesto očkovacej látky vodu.

15. V prvom rade súd skúmal, či zverejnené informácie, ktoré žalobkyňa označila ako také, ktoré zasiahli do jej osobnostných práv, mali povahu skutkových tvrdení alebo hodnotiacich úsudkov. Odvysielané

informácie podľa súdu neboli hodnotiacimi úsudkami, pri ktorých nemožno dokazovať ich pravdivosť, ale jednalo sa o skutkové tvrdenia, ktorých pravdivosť je možné preukázať.

16. V prípade skutkových tvrdení môže byť dôvodom vylučujúcim neoprávnenosť zásahu skutočnosť, že difamujúce tvrdenia sú pravdivé. Pravdivosť však musí preukázať ten, kto do cti iného difamujúcim spôsobom zasiahol. Táto povinnosť nespočíva teda na žalobkyni, ktorá sa domáha ochrany svojich práv, keď táto nie je povinná dokazovať, že predmetné tvrdenia sú nepravdivé. Povinnosť uniesť dôkaz pravdy leží na žalovanom.

17. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že odvysielané informácie neboli pravdivé. V konaní bolo preukázané, že uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky VII/2 Gv 44/11-14, zo dňa 19.04.2012, bolo vyhovené sťažnosti žalobkyne proti vzneseniu obvinenia pre zločin prijímania úplatku podľa ustanovenia § 329 ods. 1 Trestného zákona a predmetné uznesenie bolo zrušené, proti tomuto uzneseniu nebola sťažnosť prípustná, celé trestné konanie sa skončilo dňa 19.04.2012.
Prvá reportáž bola odvysielaná dňa 29.01.2012 o 19.30 hod. v rámci hlavnej spravodajskej relácie žalovaného NOVINY Televízie JOJ, v danom čase prebiehalo trestné konanie, ktoré začalo vznesením obvinenia voči žalobkyni zo dňa 10.01.2012. Žalovaný však žiadnym spôsobom v konaní nepreukázal pravdivosť tvrdení uvedených v predmetnej reportáži. Zábery v predmetnej reportáži boli nasnímané tak, že bolo vidieť vstup do zdravotného strediska na ulici S. č. XXX v U., informačnú tabuľu - Ambulancia praktického lekára, kde meno žalobkyne bolo síce prekryté, ale pri ďalšom zábere na vstupné dvere do ambulancie bolo jej meno a priezvisko jasne viditeľné, žalovaný použil bez jej súhlasu aj záber na osobu žalobkyne vo dverách ambulancie.

18. Už z citovaného uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry vyplýva, že z doteraz vyšetrovateľom zadovážených dôkazov nemožno s dostatočnou určitosťou ani len hypoteticky tvrdiť, že by bol v ambulancii žalobkyne vystavený preukaz o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti neoprávnene. Žiaden takýto dôkaz produkovaný nebol, naopak, z vyjadrenia žalobkyne, ako aj z príslušných listinných dôkazov vyplýva, že pacienti sa pred vystavením preukazu podrobili lekárskym vyšetreniam odborných lekárov alebo vyšetreniu u žalobkyne. Zo žiadnych zadovážených obrazovo - zvukových záznamov nevyplýva podmienenie vystavenia preukazu pacientov platbou v prospech žalobkyne. Preto neexistuje príčinná súvislosť medzi prijatím peňazí žalobkyňou a vystavením preukazu pacientom. Tvrdenie vyšetrovateľa v uznesení o vznesení obvinenia, že sa v peniazoch, ktorá prevzala žalobkyňa od pacientov, jednalo o úplatok v súvislosti s vydaním preukazov, je len domnienkou nemajúcou oporu vo vykonaných dôkazoch.

19. Vykonaným dokazovaním, už na úrovni trestného konania, bolo preukázané, že žalobkyňa od nikoho neprijala úplatok, naopak, všetky prijaté peniaze v jej lekárskej ambulancii boli poplatkami za vystavenie preukazu o dočasnej platobnej neschopnosti po náležitom lekárskom vyšetrení alebo poplatkom za uprednostnenie vyšetrenia. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal skutkové tvrdenia odvysielané v predmetných reportážach.

20. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky aj odpoveďami na otázky KTO, O KOM, ČO, KEDY a AKO hovorí, možno zistiť, či predmetný zásah bol proporcionálny (sloboda prejavu - ochrana osobnosti).

Kto je kritizovaný
Na otázku kto je kritizovaný je potrebné odpovedať, že žalobkyňa síce nie je osobou známou na celom Slovensku, ale v danom regióne - U., H., O. a v odborných lekárskych kruhoch je známa.

Kto kritizuje
V danom prípade ide o televíziu, teda prístupnú najširšiemu okruhu divákov, a súd pri svojej úvahe vychádzal automaticky z toho, že príspevky mali širokú popularitu.

Čo je kritizované
Pri skúmaní objektu a formy treba uviesť, že 1. reportáž zo dňa 29.01.2012 sa týkala priamo žalobkyne, boli tam uvedené zábery na jej pracovisko, jej dvere s menovkou a vypočuté na ulici dve panie - Rómky, ani jedna z nich nebola pacientkou žalobkyne, ktoré sa na adresu žalobkyne vyjadrovali veľmi hanlivo

a okrem iného uvádzali, že svojim pacientom pichá vodu. V rámci druhého príspevku v NOVINÁCH dňa 13.08.2012 bola použitá zmienka o žalobkyni v kontexte príspevku „Úplatky pre lekárov, kto ich nechce, má mať odznak“, tým spôsobom, že bola spomenutá ako lekárka z U., ktorá si o niekoľko tisícok Eur navýšila svoje príjmy, pretože od pacientov vyberala peniaze za vypísanie receptov alebo práceneschopnosti.

Kde je kritizované
Miesto zverejnenia sporných výrokov je tiež kritériom posudzovania, pričom vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa distribuuje kritika, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Predmetné reportáže boli súčasťou hlavného televízneho spravodajstva TV JOJ s celoštátnou pôsobnosťou v hlavnom vysielacom čase o 19.30 hod., súd teda vychádza zo záveru, že mali širokú publicitu.

Kedy je kritizované
Téma prvej reportáže dňa 29.01.2012 bola v čase prebiehajúceho vyšetrovania, nebola v nej rešpektovaná zásada prezumpcie neviny, keď bolo zverejnené celé meno žalobkyne, súčasťou reportáže bol záber na jej osobu bez jej súhlasu; druhá reportáž, odvysielaná v rámci televízneho spravodajského programu TV JOJ NOVINY dňa 13.08.2012 už po ukončení trestného konania dňom 19.04.2012, napriek tomu žalovaný použil na adresu žalobkyne výroky - hodnotiace úsudky, kde o nej hovoril ako o lekárke z U., ktorá si o niekoľko tisícok Eur navýšila svoje príjmy, pretože od pacientov vyberala peniaze za vypísanie receptov alebo práceneschopnosti.

Ako je kritizované
Spôsob kritiky žalobkyne v 1. reportáži zo dňa 29.01.2012 nerešpektoval zásadu prezumpcie neviny a zaradením vyjadrení dvoch náhodne okoloidúcich obyvateliek U. - obidve boli rómskeho pôvodu, bez toho, aby bolo zisťované, či respondentky majú so žalobkyňou ako lekárkou osobnú skúsenosť, či sú jej pacientkami, boli ich hanlivé vyjadrenia na adresu žalobkyne bez ďalšieho odvysielané.

21. Hoci žalovaný namietal, že v rámci príspevkov neuviedol žiadnu nepravdivú skutočnosť vo vzťahu k žalobkyni a formulácie v jednotlivých vetách mali polemický charakter, ktorý bol určený slovnými formuláciami, ako napr.: a údajne; je podozrivá; pacienti tvrdia; mala sa; mala nechať; vraj; mala robiť. V rámci príspevku však odzneli vyjadrenia tretích osôb, od ktorých žalovaný čerpal informácie pre spracovanie príspevku, a hoci je nesporné, že na žalovanom ležalo dôkazné bremeno, aby preukázal pravdivosť tvrdených skutočností, toto neuniesol a relevantne sa nevyjadril ani k jednej zo žalobkyňou tvrdených porušení jej práva na ochranu osobnosti. Jeho obrana bola v rovine teoretickej a zovšeobecňujúcej, z kontextu vytiahol slovesá, ktoré v príspevku použil bez zamerania sa na podstatné fakty, pravdivosť ktorých mal v konaní preukázať. Súd jeho obranu vyhodnotil tak, že žalovaný dôkazné bremeno neuniesol.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odvysielaním obidvoch príspevkov zo dňa 29.01.2012 a 13.08.2012 boli zverejnené nepravdivé informácie o žalobkyni, žalovaný tak zasiahol do zákonom chránených osobnostných práv žalobkyne. S prihliadnutím na všetky súvislosti, odvysielania v rámci hlavnej spravodajskej relácie TV JOJ NOVINY s celoštátnou pôsobnosti, príspevok zo dňa 19.01.2012 bol uvedený vôbec ako prvý, čo svedčí o jeho dôležitosti, jeho účel, okolnosti, za ktorých boli príspevky natočené - informácie získavané od náhodných okoloidúcich, nie od pacientov žalobkyne, súd dospel k záveru, že oba vyššie označené príspevky boli spôsobilé zasiahnuť a zasiahli do chránených práv žalobkyne. Z týchto dôvodov návrhu vyhovel a zaviazal žalovaného ospravedlnenie uvedeného vo výrokovej časti rozsudku odvysielať do 7 dní od právoplatnosti rozsudku.

23. V časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, súd dospel k záveru, že v prejednávanom prípade nepravdivých informácií odvysielaných v televízii ako médiu s celoštátnou pôsobnosťou, nie je postačujúce zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia, najmä preto, že dôstojnosť fyzickej osoby v prejednávanom prípade bola znížená v značnej miere a preto má žalobkyňa právo domáhať sa aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd považoval za preukázané, že žalobkyňa zníženie dôstojnosti preukázala nielen vo svojej výpovedi, ale aj svedeckými výpoveďami vypočutých svedkov. Svedkovia potvrdili, že predmetné príspevky boli predmetom diskusie, navrhovateľku negatívne zasiahli, aj vzhľadom k tom, že obsahoval rozhovory s dvoma obyvateľkami U. vyvolával zdanie pravdivosti. Hoci sa žalovaný bráni tým, že im nepodarilo získať vyjadrenie žalobkyne, avšak ničím nepreukázal, že by žalobkyňu relevantne - t. j. vopred a s pripravenými otázkami, kontaktoval. Rovnako už pripravený

príspevok žalobkyňa neautorizovala, hoci v ňom bol záber na jej meno, priezvisko a jej osobu, žalovaný v konaní v konaní nepreukázal, že by si vôbec súhlas na uverejnenie týchto záberov od žalobkyne pýtal. Výšku nemajetkovej ujmy súd určil s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd pri rozhodovaní o výške zadosťučinenia v peniazoch bral zreteľ na prvoradú, a to satisfakčnú funkciu priznanej peňažnej čiastky, ktorá vie zabezpečiť primerané zmiernenie nemajetkovej ujmy.

24. Už z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu možno priznať aj vyššiu sumu, napríklad vtedy, ak pôvodca neoprávneného zásahu mal úmysel, či dokonca zlý úmysel škandalizovať alebo ohovoriť určitú osobu. V danom prípade, keď súd na základe vykonaného dokazovania dospel najmä na základe výpovedí svedkov k záveru, že predmetnými reportážami bola povesť žalobkyne ako lekárky v meste U. výrazným spôsobom znížená, reportáže mali tendenciu spôsobiť škandál, najmä v poradí druhá 13.08.2012, kedy trestné konanie bolo už 4 mesiace skončené, keď žalovaný nepreukázal, prečo nevychádzal z aktuálneho stavu ukončeného trestného konania, ale práve naopak, žalobkyňu nazval lekárkou z U., ktorá si svoj príjem v tomto roku 2012 navýšila o niekoľko tisícok Eur bez akejkoľvek relevancie vo vzťahu ku skutočnosti. Rovnako judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva náhradu nemajetkovej ujmy hodnotí primeranosťou utrpenej ujmy na povesti, pričom pri určovaní výšky náhrady treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v.Moldavsko, Steel a Moris v. Spojené kráľovstvo).

25. O zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere ide vtedy, pokiaľ ujmu fyzická osoba, vzhľadom na povahu, intenzitu opakovanie, trvanie, či šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa pociťovala spôsobenú ujmu ako závažnú, priam paralyzujúcu jej doterajší spôsob života, ktorý výrazne zasiahol do jej spoločenského života (stráni sa ľudí), profesionálneho života ako lekárky (odliv asi 200 pacientov, vyhýbanie sa profesijným konferenciám), zdravotný stav (napr. lekárska správa neurologičky P.. T. P., zo dňa 13.05.2015, č. l. 33), udalosť sa stala vo veku žalobkyne 61 rokov, na čo súd rovnako zohľadnil, že v tomto veku už nebude žalobkyňa profesijne pôsobiť tak dlho, aby mala čas sa s tým aj profesne vyrovnať v porovnaní so situáciou, ak by sa tento zásah udial na začiatku jej profesného života, nie v jej preddôchodkovom veku. Súd aj preto za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch ustálil sumu 30.000,- Eur, ktorú žalobkyni priznal a v zostávajúcej časti návrh zamietol.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a trovy konania priznal žalobkyni ako úspešnej strane sporu podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o ich výške bude súd rozhodovať po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (ust. § 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) podľa ust. § 363 C.s.p..

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.